

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **17072909**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

20 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**MARDİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN BERİTAN GÜNEŞ ALTIN'IN
TBMM 7/43356 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

1-Beyazsu ve çevresinin içme suyu havzası olarak taşıdığı stratejik önem dikkate alındığında, bu alanın korunmasına özel tedbirler yerine getirilmekte midir? Ne tür koruma çalışmaları yapılmaktadır?

2-Nusaybin Taşlıburç (Kelehka Şex Ehmed) mevkiinde faaliyet gösteren beton ve mıcır üretim tesisi için verilmiş ÇED kararı nedir? Bu karar hangi bilimsel raporlara dayanmaktadır?

3-Söz konusu tesisin dinamit patlatmaları yoluyla yürüttüğü faaliyetlerin çevresel etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış denetimler nelerdir? Bu denetimlerde herhangi bir mevzuat ihlali tespit edilmiş midir?

4-Tesisin hava kirliliğine yol açtığı iddiaları kapsamında filtreleme sistemlerinin kullanımı ve emisyon değerleri denetlenmiş midir? Denetim sonuçları nelerdir?

5-Bölgede PM10 ve PM2.5 başta olmak üzere partikül madde yoğunluğu ve diğer emisyon değerlerine ilişkin ölçümler yapılmış mıdır? Yapıldıysa hangi aralıklarla yapılmıştır ve ölçüm sonuçları nelerdir?

6-Beyazsu kaynağının su kalitesi, debisi ve yer altı su dengesi üzerinde bu tür sanayi faaliyetlerinin etkilerine ilişkin son 5 yıl içinde yapılmış ölçüm ve analizler nelerdir?

7-Tanım alanlarının yoğun toz ve partikül madde ile kaplanması sonucu üretim kaybı yaşayan yurttaşlara ilişkin Bakanlığınıza ulaşan başvurular bulunmakta mıdır? Bu başvurulara yönelik hangi işlemler yapılmıştır?

8-Dinamit patlatmaları nedeniyle oluşan titreşim ve gürültünün insan sağlığı, hayvancılık ve ekosistem üzerindeki etkilerine ilişkin bir değerlendirme yapılmış mıdır?

9-Bölge halkının yaşam alanlarını terk etmek zorunda kalmasına yol açabilecek ölçekte çevresel tahribat iddiaları karşısında Bakanlığınızın herhangi bir acil müdahale veya faaliyet durdurma girişimi olmuş mudur?

10-Beyazsu gibi bölgesel ölçekte hayati öneme sahip içme suyu kaynaklarının yakın çevresinde bu tür sanayi faaliyetlerine izin verilmesinin kamu yararı açısından gerekçesi nedir?

11-Bakanlığınız, Beyazsu ve çevresinde artan ekolojik tahribatın önlenmesi amacıyla söz konusu tesisin faaliyetlerinin sınırlandırılması veya tamamen durdurulmasına yönelik bir çalışma yürütmekte midir?

CEVAP

Önergeye konu projeler, yürürlükte bulunan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmelikleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bu kapsamda işletmeye düzenlenen belgeler aşağıda

verilmektedir:

26.11.2009 tarih ve 2009/15 karar numaralı "Hazır Beton Tesisi" projesi için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" Kararı,

02.12.2010 tarih ve 2010/57 karar numaralı "Kalker Ocağı ve Kırma-Eleme Tesisi" (50.000 ton/yıl kapasiteli) projesi için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" Kararı,

30.11.2017 tarih ve E.4757 sayılı İl Müdürlüğü yazısı ile 50.000 ton/yıl kapasiteli Mikronize Kalsit ve Yapı Kimyasalları Üretimi projesine ilişkin ÇED Kapsam Dışı yazısı,

30.09.2021 tarih ve 6412 sayılı "II-A Grubu 200807583 İşletme Ruhsat Numaralı Kalker Ocağı, II-A Grubu 200906458 İşletme Ruhsat Numaralı Kalker Ocağı ve Kırma-Eleme Tesisi Kapasite Artışı" projesi için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" Kararı,

29.04.2024 tarih ve E202450 sayılı "Kalker Ocağı ve Kırma-Eleme Tesisi Kapasite Artışı (Patlatma Dizayn Raporu Revizesi ile Alan Artışı Olmadan Üretim Miktarı Artışı)" projesi için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" Kararı verilmiştir.

Söz konusu ÇED kararları; proje sahiplerince hazırlatılan Proje Tanıtım Dosyaları ve ÇED Raporlarında yer alan jeolojik, hidrojeolojik, hidrolojik, hava kalitesi, gürültü, titreşim, toz emisyonu, patlatma patern hesapları, atık yönetimi, flora-fauna, trafik ve diğer çevresel etkilere ilişkin teknik hesaplama, modelleme ve değerlendirmeler ile ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan uygun görüşler esas alınarak değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda, proje dosyalarında öngörülen çevresel etkilerin ilgili mevzuatta belirlenen sınır değerleri sağladığının tespit edilmesi üzerine, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda ilgili ÇED kararları tesis edilmiştir.

Yakıt türü LNG olan Brolür bacasında demir başlıklı torba filtre kullanılmakta olup tesisin emisyon değerlerinin ölçülmesine yönelik yapılan incelemede; Bakanlığımızca yetkili akredite laboratuvar aracılığı ile izne esas emisyon ölçümlerinin yaptırıldığı ve 02.09.2024 tarih ve B070/24 numaralı Emisyon Ölçüm Raporu düzenlendiği görülmüş olup ilgili rapor incelendiğinde ölçüm sonuçlarının Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde belirtilen sınır değerleri sağladığı tespit edilmiştir. Ayrıca mevzuat gereği 2 (iki) yılda bir yapılması gereken teyit emisyon ölçümleri, Bakanlığımızca yetkili akredite laboratuvar tarafından 19.06.2026-20.07.2026 tarihleri arasında yapıldığı tespit edilmiştir.

ÇED süreci kapsamında hazırlanan Proje Tanıtım Dosyaları ve ÇED Raporlarında, patlayıcı madde kullanımına ilişkin patern hesaplamaları yapılarak patlatmalardan kaynaklanabilecek titreşim, hava şoku ve toz oluşumuna ilişkin teknik değerlendirmelere yer verilmiştir. Yapılan hesaplamalar ve değerlendirmeler sonucunda, söz konusu değerlerin ilgili çevre mevzuatında öngörülen sınır ve kriterleri sağladığı, bu kapsamda insan sağlığı, hayvancılık ve ekosistem üzerinde olumsuz bir etki öngörülmediği değerlendirilmiştir.

Ayrıca, Mardin ilimizde faaliyet gösteren patlayıcı kullanılan maden ve taş ocaklarına ilişkin patlayıcı patern belgeleri, Proje Tanıtım Dosyası veya ÇED Raporunda taahhüt edilen patlayıcı madde miktarları esas alınarak Mardin İl Emniyet Müdürlüğü Silah ve Patlayıcı Maddeler Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenmektedir. Söz konusu belgeler düzenlenmeden önce İl Müdürlüğümüzün uygun mütalaası alınmakta olup, bu mütalaa tesisin sahip olduğu ÇED Kararı ile Çevre İzin ve Lisans Belgesinde yer alan "2.15 Patlayıcı kullanılan maden ve/veya taş ocakları" faaliyeti esas alınarak verilmektedir. Bahse konu proje dosyalarında taahhüt edilen patlayıcı madde

miktarları İl Emniyet Müdürlüğüne bildirilmekte olup, patlayıcı kullanım izinleri bildirilen bu miktarlar esas alınarak düzenlenmektedir.

II-A Grubu 200807583 İşletme Ruhsat Numaralı Kalker Ocağı, II-A Grubu 200906458 İşletme Ruhsat Numaralı Kalker Ocağı ve Kıрма-Elme Tesisi Kapasite Artışı ÇED olumlu raporunda da belirtildiği üzere söz konusu işletme tarafından, yapılan patlatmalardan kaynaklı çevresel etkilerin tespiti amacıyla her yıl Bakanlığımızca yetkili akredite laboratuvar aracılığı ile titreşim ölçümü yaptırılmıştır.